

KAUPUNKISUUNNITTELUN SEMINAARI VIII

Kaupunkiympäristön laatu – osataanko Oulussa?

Museo- ja tiedekeskus Luuppi, Tietomaan auditorio, Nahkatehtaankatu 6, Oulu
Torstaina 9.10.2014 klo 12.00 – 16.00

Tiivistelmä

Kaupunkiympäristön rakenne ja koettu laatu – tutkimustuloksia pääkaupunkiseudulta **Anna Broberg**, tohtorikoulutettava, Aalto yliopisto, Helsinki

Puheenvuoro käsittelee tutkimustuloksia Urbaani onni –hankkeesta, jossa tutkittiin, millä ehdoin ekologisesti kestävä riittävän tiivis kaupunkiympäristö voi samalla olla sosiaalisesti kestävä, eli elämänlaatua, onnellisuutta ja hyvinvointia tukeva elinympäristö. Asukkailta kerättiin palautetietoa urbaanin asumisen koetusta laadusta paikkoihin kytkettynä, jota sitten analysoitiin tilastollisesti ja maantieteellisesti. Tarkoituksena on tuottaa suunnittelun kannalta helposti hyödynnettävää tietoa, joka auttaa kehittämään asuinalueita yhä paremmin asukkaiden toiveita vastaaviksi.

Urbaani onni -hankkeen tulokset osoittivat, että myös varsin tiiviisti rakennettu kaupunkiympäristö voidaan kokea laadukkaana ja hyvinvointia tukevana. Samalla kuitenkin myös viherympäristön kokemuksellinen arvo on kiistaton. Kiinnostavasti yhteydet keskustamaisilla alueilla ja lähiöissä olivat erilaisia, mutta ympäristön koettu laatu oli tärkeä tekijä asukkaiden kokemalle hyvinvoinnille kaikenlaisissa ympäristöissä.

Ympäristön koetun laadun ulottuvuuksina tutkittiin ympäristön ulkoista ilmettä, tunnelmaa ja toiminnallisen tai sosiaalisen ympäristön laatua. Ympäristön ulkoista ilmettä kommentoitiin kaikkiaan eniten ja ympäristön kauneus ja rumuus nousivat tärkeimmiksi laatutekijöiksi. Muita erittäin tärkeitä laatutekijöitä olivat kävelyn ja pyöräilyn sujuvuus ja luonnonläheisyys. Myönteisistä laatutekijöistä valtaosa paikantui viheralueille poikkeuksena sosiaalinen laatu, jota löytyi asuin- ja julkisilta alueilta. Kielteisiä laatutekijöitä keskittyi eniten liikennealueille.

Paikallisesti ainutlaatuisia paikkakokemuksia tulisi käyttää paikallisesti herkän alueiden kehittämisen ja suunnittelun pohjatietona. Erityisen hyödyllistä paikallisesti herkkä kokemustieto voi olla täydennysrakentamishankkeissa, jotka usein ovat konfliktialttiita. Jos täydennysrakentamisella pyritään kohentamaan paikallisia ongelma-alueita samalla kun kokemuksellisesti arvokkaimpia alueita suojellaan ja kohennetaan, tiivistämispolitiikan hyväksyttävyyttä voi olennaisesti nousta.